



Biblioteksplan 2020-2023

BIBLIOTEKSPLAN



Inledning	3
Biblioteksplan för Nykarvans kommun 2020-2023	3
Styrdokument	3
Internationella riktlinjer	3
Barnkonventionen	3
Bibliotekslagen	3
Skollagen	4
Regional biblioteksplan	4
Nationell biblioteksstrategi	4
SLL Kulturstrategi	4
Nykarvans vision 2035 – Kom närmare	4
Kultur- och fritidspolitiskt program	5
Biblioteket	5
Kommunfullmäktiges strategiska mål	5
Barnperspektivet	6
Organisation	7
Kultur- och fritidskontoret	7
Utbildningskontoret	7
Kommunfakta:	7
Bibliotekets samarbeten	7
Kunskap, bildning, demokrati	8
Främja läsning	9
Barn, unga och prioriterade målgrupper	10
Digitala biblioteket	11
Lärande och utveckling	12



Inledning

Biblioteksplan för Nykvarns kommun 2020-2023

Syftet med en biblioteksplan är att formulera en lokal bibliotekspolitik och ange konkreta målsättningar för verksamheten samt en strategi för utvecklingen. Folk- och skolbibliotekens verksamhet regleras i bibliotekslagen respektive skollagen. Bibliotekslagen betonar vikten av att främja läsning, att folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och att de ska öka kunskap om hur digital teknik kan användas. Allsidigt och kvalitativt utbud av litteratur. Bibliotekslagen säger att alla elever ska ha tillgång till skolbibliotek som en resurs för att nå målen i skollagen.

Detta är ett VAD-dokument och här presenteras en målinriktning. Den kompletteras med ett HUR-dokument som är den årliga arbetsplan som folkbiblioteket respektive skolbiblioteken tar fram. I arbetsplanen/verksamhetsplanen beskrivs aktiviteterna i detalj.

Nykvarns kommuns biblioteksplan är en del av kommunens vision Nykvarn 2035 – Kom närmare. I vårt framtagande av planen har vi förhållit oss till visionen.

Styrdokument

Nykvarns biblioteksplan baseras på nedanstående styrdokument.

Internationella riktlinjer

Unescos folkbiblioteksmanifest är rådgivande för FN:s medlemsstater. Där anges att kunskap och information ska vara tillgänglig på folkbiblioteken. Folkbibliotekens samlingar ska spegla ett brett utbud av religiösa och politiska inriktningar och (folkbiblioteket) som lokalt kunskapscentrum ska det utgöra en grundförutsättning för livslångt lärande.

Barnkonventionen

FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den också kallas, innehåller bestämmelser om barnets rättigheter.

Bibliotekslagen

Bibliotekslagen 2013:801 säger att det i varje kommun ska finnas ett folkbibliotek och en biblioteksplan. För att ALLA medborgare ska kunna ta del i vårt demokratiska samhälle, så ska biblioteken präglas av ett allsidigt utbud av medier och tjänster

anpassat till kommunens behov. Där kan ALLA på lika villkor söka kunskap för fri åsiktsbildning.

Utlån av litteratur ska vara avgiftsfri och databaserad information ska vara tillgänglig för ALLA. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt barn och ungdomar, personer med funktionsnedsättning och nationella minoriteter och personer med annat modersmål än svenska.

Skollagen

Enligt Skollagen (2010:800) 36 § ska ”*eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ha tillgång till skolbibliotek*”. Skolbiblioteken arbetar utifrån nationell läroplan.

Skolbiblioteken regleras i skollagen, men nämns också i bibliotekslagen eftersom de är en del av det allmänna biblioteksväsendet.

Regional biblioteksplan

Biblioteken använder sig av olika nätverk för att upprätthålla utvecklingen av service, effektivare resursutnyttjande, teknikutveckling och en höjd kompetensnivå. I detta sammanhang är den regionala biblioteksplanen som håller på att utformas för Stockholms län av betydelse.

Nationell biblioteksstrategi

Demokratis skattkammare är ett förslag till en nationell biblioteksstrategi. Demokrati, samhällets öppna rum, läsning, lärande, forskning, nationella digitala bibliotekstjänster, gemensam infrastruktur är begreppen som behandlas.

SLL Kulturstrategi

Genom ett rikt och varierat kulturutbud främjas upplevelser, möten, bildning och delaktighet. Ett gott liv – för såväl den enskilda individen som för samhället i stort – förutsätter tillgång till konst och kultur, och därför är också kultur en av Stockholms läns landstings kärnverksamheter

Nykvärns vision 2035 – Kom närmare

Nykvärn kan erbjuda människor att komma nära mycket av det som är viktigt i livet: naturen, skolan och varandra, familjen, grannarna och föreningslivet. Det är närheten som är storheten med Nykvärn. Den måste vi värna, även när vi växer.



Kultur- och fritidspolitiskt program

(antagen i kommunfullmäktige 20120412)

Kultur- och fritidsupplevelser av olika slag ger människor en ökad livskraft och därmed förutsättningar för en bättre allmän folkhälsa. Ett varierat och rikt utbud av kultur- och fritidsupplevelser är viktiga delar i kommunens marknadsföring för att vara en attraktiv kommun att bo och leva i.

Prioriterade områden:

- Barn och ungdomar
- Mångsidigt kultur- och fritidsutbud
- Kommunens föreningsliv
- Folkhälsa

Biblioteket

Biblioteket har olika funktioner för medborgarna och man kan tala om fyra hörnstenar; en social och kulturell mötesplats och ett kunskaps- och informationscentrum. Folk- och skolbibliotek är viktiga då god läskunnighet och tillgång till information är grundläggande förutsättningar för att kunna delta i den demokratiska processen.

Mål

- Erbjuda ett brett urval av kvalitativ litteratur och främja läsning genom ett aktuellt och allsidigt mediebestånd för alla åldrar.
- Utveckla formerna för marknadsföring av bibliotekets olika verksamheter och utbud.

Kommunfullmäktiges strategiska mål

1. Nykarvans kommun ska vara en attraktiv kommun att bo och verka i
2. Kommuninvånarna ska vara nöjda med den kommunala servicen
3. Kommuninvånarna ska ha en hög delaktighet i kommunens verksamhet
4. Nykarvans kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare
5. Utveckla processer för ökad kvalitet och effektivitet
6. God ekonomisk hushållning



Vad gör folkbiblioteket för att nå dessa mål?

- Vi har ett bra bibliotek som erbjuder media för alla målgrupper
- Vi har en årlig enkät för att få återkoppling från kommuninvånarna om vår verksamhet
- Inköpsförslag från låntagare köps in så långt det är möjligt alternativt lånas in från andra bibliotek, om de inte strider mot vår medieplan
- Biblioteket ska vara en arbetsplats där man trivs och kan utvecklas i sin yrkesroll
- Biblioteket arbetar med ständig förbättring och gärna med nytänkande
- Biblioteket strävar efter att använda sina ekonomiska medel på bästa sätt.

Barnperspektivet

En undersökning har gjorts bland barn i ålder 9-13 år för att bland annat undersöka hur barnen ser på folk- och skolbiblioteket. I undersökningen beskriver barnen att de tycker att biblioteket är en trygg och trevlig plats för läxläsning, fakta/kunskapsinhämtning och boklåning. Där kan man läsa, gå på teater, titta i böcker och tidskrifter.



Organisation

Kultur- och fritidskontoret

Kultur- och fritidskontorschef

Bibliotek – Kultur- och fritid – Fritidsfabriken – Kulturskolan

Utbildningskontoret

För närvarande har vi fyra grundskolor med skolbibliotek. De är Björkestaskolan F-6, Lillhagaskolan 7-9 och Turingeskolan F-6. En ny skola, sedan 2017, Furuborgsskolan F-6, är under uppbyggnad och fylls på med elever allteftersom.

Kommunfakta:

Invånare

2017 var 10 120 invånare folkbokförda i Nykvarn. I september 2018 hade det ökat till 10 841 invånare. I mitten av 2019 passerade Nykvarn 11 000 invånare.

Åldersfördelning 2017 av 10120 invånare

0-19	28%
20-64	57%
65-79	15%
80-	5%
Utrikes födda	12%

Medelåldern 2018 var i Nykvarn 39,2 och i riket 41,2

I Nykvarns kommun finns 489 företag varav de flesta är små företag. Stora arbetsgivare är Tikkurila Sverige AB, AB Alfort & Cronholm, Volkswagen Group Sverige AB, Aditro Logistics AB och Nykvarns kommun.

I Nykvarns kommun finns åtta kommunala förskolor samt en fristående förskola, fyra kommunala grundskolor samt en fristående gymnasieskola. Nykvarn har ett rikt föreningsliv.

Bibliotekets samarbeten

Regionbibliotek Stockholm

Södertörnsarbetet – Nynäshamns bibliotek, Salems bibliotek, Södertälje bibliotek och Nykvarns bibliotek.



Kunskap, bildning, demokrati

Vision

Samtliga medborgare inom kommunen ska ha tillgång till god och fri biblioteksverksamhet. Enligt bibliotekslagen 2 §: *"Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning."*

"Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla."

Mål

Både nytillkomna och redan etablerade språkgrupper ska uppmärksammas av biblioteket genom litteraturinköp och kulturevenemang.

Biblioteket ska anordna kulturella evenemang för barn, unga och vuxna och flytta ut sin verksamhet vid marknader, mässor och sommarverksamhet i kommunens regi.

Biblioteket ska vara en resurs för alla oavsett ålder, etnicitet, sexuell läggning (HBTQ-perspektiv), kön religion, nationalitet, språk, samhällsklass eller funktionsnedsättning, vilket definieras i bibliotekslagen.

Nyckeltal

- Antal nyinköpta medier
- Antal program för vuxna/år
- Antal program för barn och unga/år

Mål

Biblioteket ska samverka med äldreboenden, förskolor, barnavårdcentral och kommunens föreningar samt erbjuda service för de medborgare och verksamheter som har svårt att besöka biblioteket.



Främja läsning

Vision

Det står i bibliotekslagen 7§ ”Folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur.”

Folkbiblioteket ska förmedla litteratur och främja läsning för alla och också fungera som en kunskaps- och informationskälla för alla. Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning. Folkbiblioteket ska arbeta läsfrämjande med förskolebarn för att främja deras språkutveckling.

Mål

Öka utlåningen och användningen av folkbiblioteket.

Folkbiblioteket ska erbjuda smal och bred, både populär och svåråtkomlig litteratur i olika format och film, vilket ökar medborgarnas valfrihet.

Biblioteket ska

- eftersträva engagerade och aktiva medborgare och låta efterfrågan vara vägledande vid inköp av media
- erbjuda fjärrlån vid behov
- medverka vid sammankomster med anknytning till vuxnas läsning
- bidra till barn- och ungdomars språkutveckling och stimulera till deras läsning
- tillhandahålla litteratur som lockar till läsning för barn och unga
- bidra till att överbrygga läshinder för personer med funktionsnedsättning

Nyckeltal

Antal e-lån/invånare

Antal utlån fysisk media

Antal inköpsförslag/år



Barn, unga och prioriterade målgrupper

Vision

Folkbiblioteket ska ha en relevant biblioteksverksamhet som tilltalar barn och unga samt personer med funktionshinder och människor med andra språk än svenska som modersmål.

Bibliotekslagen 4 § ”Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättningar”. Bibliotekslagen 5 § ”Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska”. Biblioteket ska ha alla medborgare i fokus och arbeta för likabehandling och inkludering.

Mål

Folkbiblioteket har som mål att tillhandahålla

- litteratur som lockar till läsning för barn och unga samt stimulerar fantasin, lusten till läsning och främjar språkutvecklingen
- aktiviteter som riktar sig till barn och unga
- litteratur på andra språk än svenska
- litteratur på minoritetsspråken
- litteratur på finska, kommunen tillhör finskt förvaltningsområde
- lättläst litteratur
- litteratur anpassad för personer med funktionsnedsättning

Nyckeltal

Antal titlar på andra språk

Antal lån av barn- och ungdomsböcker

Aktiviteter för barn och unga



Digitala biblioteket

Vision

Öka den digitala delaktigheten i kommunen

I bibliotekslagen § 7 står *”Folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet”*

Mål

- Att vara en central resurs i kommunens arbete för digital delaktighet.
- Kompetensutveckla personalen kontinuerligt inom medie- och informationskunnighet.
- Utveckla det digitala biblioteket.
- Utveckla användandet av biblioteket på webben.
- Det digitala biblioteket ska konstant vara under utveckling och tillgängligt dygnet runt.
- Biblioteket ska kontinuerligt erbjuda digitala tjänster för kommunens medborgare.

Nyckeltal

Antal besök på 24-timmarsbiblioteket

Antal aktiviteter knutna till digital delaktighet (t.ex. visa e-tjänster, temaveckor)



Lärande och utveckling

Vision

Öka den digitala delaktigheten i kommunen

I bibliotekslagen § 7 står *"Folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet"*

Mål

Skolbibliotekens huvudsakliga uppdrag är att arbeta läsfrämjande samt att främja och stödja elevernas möjlighet till nationell måluppfyllelse.

Folkbiblioteket är en del i det livslånga lärandet, där du kan få hjälp med studielitteratur och en plats att sitta och studera vid.

Oavsett var i utbildningsstegen invånarna befinner sig finns biblioteket som en resurs. På folkbiblioteket finns studierum, trådlöst nätverk samt datorer för biblioteksbesökare. Genom bibliotekets fjärrlånesystem kan åtkomst ges till litteratur från hela landet. Biblioteket ska ge tillgång till och kunskap om modern informationsteknik samt källkritik.

Folkbiblioteket ska ha ett nära samarbete med grundskolan.

Eleverna ska tillgång till skolbibliotek under skoltid. Folkbiblioteket ska vara ett komplement i lärprocessen och även vara en naturlig mötesplats under barnens fritid. Såväl skol- som folkbibliotek ska bidra med hög kompetens och bevakning av kultur inom barn- och ungdomsområdet. Folk- och skolbiblioteken samarbetar för att barn och unga ska känna sig välkomna och få ett gott bemötande av personalen.

Nyckeltal

Antal bokprat

Antal studieplatser, skol- och folkbibliotek

Antal lån/elev (skola)

Samarbeten

Folk- och skolbibliotek använder samma bibliotekssystem vilket gör att samarbetet, tex. låna böcker mellan verksamheterna underlättas. Genom gemensamma möten utvecklas och informeras båda verksamheterna.



”Nykvarn kan erbjuda människor att komma nära mycket av det som är viktigt i livet: naturen, skolan och varandra, familjen, grannarna och föreningslivet. Det är närheten som är storheten med Nykvarn. Den måste vi värna, även när vi växer.”

Vision 2035

Louise 20190826